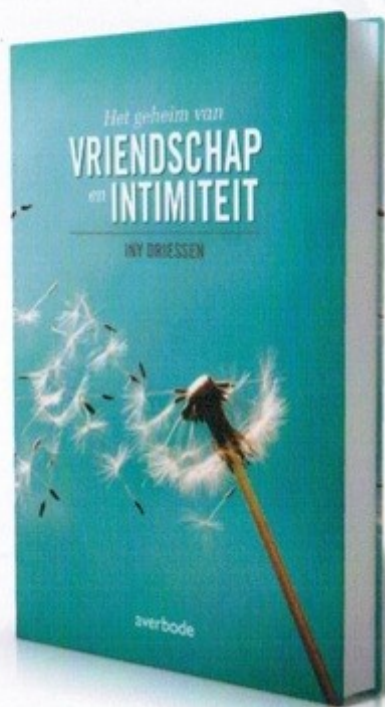

Intense vreugde en doorleefde pijn... In de tuin van de 'bijzondere' vriendschap

Iny Driessen is voor velen zeker geen onbekende, integendeel, ze is een grote en gewaardeerde dame in de Vlaamse kerk- en schrijverswereld. Zij heeft immers reeds veel jeugd- en spirituele boeken op haar rijk en veelzijdig palmares staan. Zo verscheen heel recent nog een gebedenboek van haar dat ze samen met kardinaal Danneels heeft uitgegeven, dit naar aanleiding van zijn tachtigste verjaardag (*Over de drempel. Bidde in de ochtend en de avond*, Halewijn, Adveniat, 2013, 551 blz.).

Iets vroeger dit jaar liet de uitgeverij Altiora uit Averbode een ander boek van haar van hun persen rollen. Dit spiritueel boek mag ik hier aan u voorstellen. "Het geheim van vriendschap en intimiteit" is een merkwaardig boek, om-

dat het vriendschap (een thema dat in de literaire wereld, door de eeuwen heen, vaak werd behandeld) op een heel eigen wijze voorstelt en onderzoekt. Driessen neemt als uitgangspunt immers de vriendschapsrelatie van enkele bekende vrouwelijke en mannelijke heiligen om binnen te dringen in het 'geheim' dat vriendschap is. Veel van die spraakmakende vriendschapsrelaties zijn reeds afzonderlijk en uitvoerig behandeld in hagiografische werken over de betreffende heiligen. Wat het boek van Driessen uniek maakt, is dat ze hier een aantal van deze boeiende 'love-story's' na elkaar behandelt en uitdiept en ze tegelijk zeer open en kritisch confronteert met haar eigen vriendschapsbeleving en met concrete eigentijdse kerkelijke en maatschappelijke visies en houdingen tegenover vriendschap.

Met vriendschap bedoelt onze auteur vooral een 'bijzondere' beleving van de vriendschap en wel in drievoudige zin: 1) de vriendschap wordt zeer intens beleefd tussen twee of meerdere mensen; 2) ze doen dit vanuit een diepe verbondenheid met God en naar God toe en 3) deze vriendschap blijft ook altijd transparant, open en dienstbaar naar anderen toe.

Het boek ontvouwt zich eigenlijk in drie grote 'tekstlagen' die in elkaar verweven zijn. Eerst krijgen we het soms **wonderbaarlijke vriendschapsverhaal van de heiligen zelf**. Hoe begon hun relatie, hoe groeide en bloeide ze, welke tegenkantingen en crisissen moesten overwonnen worden, hoe doorleefden ze eenzaamheid en lijden, welke bijzondere plaats kreeg God en/of Jezus in de beleving van hun vriendschap, hoe beleefden ze hun definitief afscheid door de dood van een van beiden... Dit alles diept Driessen op uit bestaande levensbeschrijvingen van deze heiligen en vooral uit hun overgeleverde geschriften (bijvoorbeeld gebeden en vooral brieven). Het is binnen het bestek van deze boekbespreking onmogelijk om de rijke inhoud van deze zeer verscheiden 'vriendschapsverhalen' ook maar kort weer te geven. We beperken ons hier tot een eenvoudige voorstelling van de belangrijkste 'heilige vrienden' die in dit boek aan bod komen.

Hoofdstuk 2 - Jeanne Frémyot (1572-1641) – Christophe de Chantal (haar man) en vooral François de Sales (1567-1622). **Hoofdstuk 3** – Teresa van Avila (1515-1582) - Francisco de Salcedo (een gehuwde man die haar geestelijk begeleider werd!) – Dona Guiomar de Ulloa (beste vriendin) – Juan de Ypes (Johannes van het Kruis 1542-1591) en haar beste vriend, haar 'engel', Jeronimo Gracián (1545-1614). **Hoofdstuk 4** – Catharina Benincasa uit Siëna (1347-1380) – haar *Famiglia* (een spirituele lekenbeweging van vrienden) en Raymondo delle Vigne van Capua (haar 'door God gegeven' beste vriend - 1330-1399) -

bevriend met paus Gregorius XI (van Avignon) die ze naar Rome terugbrengt!

Hoofdstuk 5 – Francesco Bernardone van Assisi (1181-1226) – Chiara Favaroni van Assisi (1193-1253) – Jacoba di Frangipani uit Stettesoli (1190-1273).

Een tweede belangrijke tekstlaag, die doorheen de boven vermelde 'liefdes-geschiedenissen van onze heilige vrienden' in het boek is geweven, zijn de **zeer persoonlijke getuigenissen van Iny Driessen zelf** over de beleving van het 'geheim van de vriendschap' met enkele intimi in haar eigen leven. Komen onder andere aan bod: haar man en kinderen, religieuzen (sinds vele jaren woont ze met haar gezin in de Karmel van Vilvoorde!), priesters en leken-vrienden. Belangrijke thema's die zich aandienen in de eerste tekstlaag komen hier opnieuw aan bod. Zo bijvoorbeeld: vriendschap en geestelijke begeleiding, vriendschap en gastvrije openheid naar anderen, lichamelijke en vriendschap, omgaan met conflicten en bekering, groeien in liefde door samen in de waarheid te staan, omgaan met eenzaamheid, lijden en het vooruitzicht van de dood, kwetsbaarheid, tederheid en zorg voor elkaar enzovoort. Hier stelt de schrijfster zich zeer open en kwetsbaar op. Tegelijk is ze kritisch en gaat ze geen vragen uit de weg. Boven alles laat ze zich kennen als een eigentijdse, enthousiaste en gelovige 'Kerk-vrouw' die nederig en tegelijk met krachtige stem durft te spreken over het (levens-)belang - ook voor priesters en religieuzen - van het durven écht en totaal (met hart en ziel én lijf en leden) beminnen en bemind worden!

Een derde en laatste tekstlaag die door het boek loopt, zijn de weliswaar **kortere bedenkingen en bemerkingen** rond het 'geheim van de vriendschap' vanuit **sociaal-maatschappelijke en kerkelijke hoek**. Thema's die zich zowel in de eerste als de tweede 'tekst-laag' aandienen, worden hier dan in een breder perspectief geplaatst, uitgediept en/of geconfronteerd met teksten van andere hedendaagse auteurs: dichters, theologen, psychologen enzovoort. Ook dat levert prachtige en soms confronterende bladzijden op. Zo worden onder andere bedenkingen geformuleerd rond: de 'vriend' als geestelijke begeleider en/of biechtvader; het hedendaagse ideaal van lichamelijke schoonheid tegenover het belang van innerlijke vriendschap en het zich al dan niet, van daaruit, (bij jongeren en ouderen) opgenomen weten in een hechte vriendengroep; het niet vinden van échte vrienden en de daaruit voortvloeiende vereenzaming en vaak ook zelf-doding; de zelfzorg, het zich laten verzorgen (soms een moeilijke zaak bij celibataire priesters) en zelf teder zorg dragen voor anderen; de aanhankelijke en loslatende ouderlijke liefde en geloofscommunicatie; de beleving van het gelovig zijn in een 'huiskerk' en het zich al dan

niet opgenomen weten in een ruimer en levend kerkverband; de problemen rond moderne communicatie-middelen en de verloren rijkdom van het briefschrijven; het noodzakelijk samengaan van 'logos', 'pathos', 'eros' en 'agapé' in een evenwichtige vriendschap, enz. Zoals de lezer kan opmerken, stuk voor stuk interessante onderwerpen.

Iny Driessen heeft 'het geheim van vriendschap en intimiteit' op unieke en buitengewoon rijke en verscheiden wijze onthuld. Haar boek is onderhoudend en aangenaam geschreven in een vlotte en aangename stijl. Het is vooral diep menselijk en spiritueel hoog gestemd. In die zin zal het op de eerste plaats echt gelovige lezers aanspreken. Daarbij is de tekst nog doorweven met prachtige citaten van dichters, mystici en andere spirituele auteurs (zo onder andere van Egied van Broeckhoven, Augustinus, Rilke, Leonardo Boff, Basil Hume, Ety Hillesum, Libert Vander Kerken en Marcel Weemaes). Ze lichten als kleine kostbare pareltjes in de tekst op.

'Het geheim van vriendschap en intimiteit' neemt de lezer mee op een boeiende wandeling, onder leiding van een enthousiaste en onderlegde gids én ervaringsdeskundige, in 'de wonderde tuin van de bijzondere vriendschap'. Een boek dat best traag en 'herkauwend' gelezen wordt, zodat het hart en ziel kan beroeren. Het zal zeker, voor de aandachtige lezer, vreugde en vertrouwen wekken bij de eigen beleving van een van Gods kostbaarste gaven: Zijn vriendschap en die van anderen. Mag ik eindigen met een citaat van Chiara van Assisi, waarin misschien wel heel de rijkdom van dit boek ligt samengevat? "... Als jij bij me bent, is God heel nabij. Dan vind ik de rozen nog mooier en zingen de vogeltjes nog prettiger. Dan voel ik mijn ziel zich draaien in mij zoals een zonnebloem naar de zon." (blz. 186)

DOM ERIK-GODFRIED FEYS,
osb.-prior

Iny Driessen. Het geheim van vriendschap en intimiteit.
Averbode, 2013 • 203 blz. • € 19,50.